

RESULTATER FRA REGISTRERINGSNETTET 2019 I VÅRBYG OG HAVRE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I vårbyg var bygrust og dernæst bygbladplet mest udbredt, mens der også var relativ kraftige angreb af kornbladbillelarver i mange marker. I havre var meldug og kornbladbillelarver mest udbredte.

Resumé

I vårbyg var bygrust og dernæst bygbladplet mest udbredt, mens der også var relativ kraftige angreb af kornbladbillelarver i mange marker. De fleste sorter fik meget bygrust, mens der blev fundet mest bygbladplet i RTG Planet, Crossway og Laurikka. Angrebene af øvrige skadegørere var overvejende svage.

I havre var meldug og kornbladbillelarver mest udbredte, og angrebene var moderate til kraftige. Angrebene af øvrige skadegørere var overvejende svage.

BAGGRUND

Udviklingen af skadegørere i vårbyg og havre er fulgt igen i 2019 i planteavlskonsulenternes registreringsnet. I vækstsæsonen er detaljerede data løbende blevet vist på [LandbrugsInfo](#) og [Landmand.dk](#). Nedenfor ses et kort sammendrag af resultaterne. Der er bedømt i ubehandlede parceller i forsøg og i mindre omfang i marker (både svampebehandlede og ikke svampebehandlede), hvor planteavlskonsulenterne alligevel kom i forbindelse med markbesøg. I forsøgene er der således bedømt på de samme lokaliteter uge efter uge, mens der er bedømt i forskellige marker fra uge til uge.

I det følgende er kun vist data fra ubehandlede forsøg for at kunne sammenligne angrebsgraderne med tidligere år. I vårbyg er der registreret på ca. 20 lokaliteter i 9 sorter pr.

lokalitet (i alt ca. 160 observationer). I havre er der kun bedømt på ca. 10 lokaliteter i 4 sorter (ca. 40 observationer). Registreringerne sker hovedsageligt i sorter, der er udbredt i dyrkningen.

I vårbyg er der bedømt i følgende sorter: Crossway, Ellinor, Evergreen, Flair, KWS Fantex, KWS Irina, Laureate, Laurikka og RGT Planet.

I havre er der bedømt i Delfin, Dominik, Poseidon og Symphony.

Forskelle i angrebsniveau for svampesygdomme fra år til år er derfor også påvirket af de valgte sorter i registreringsnettet.

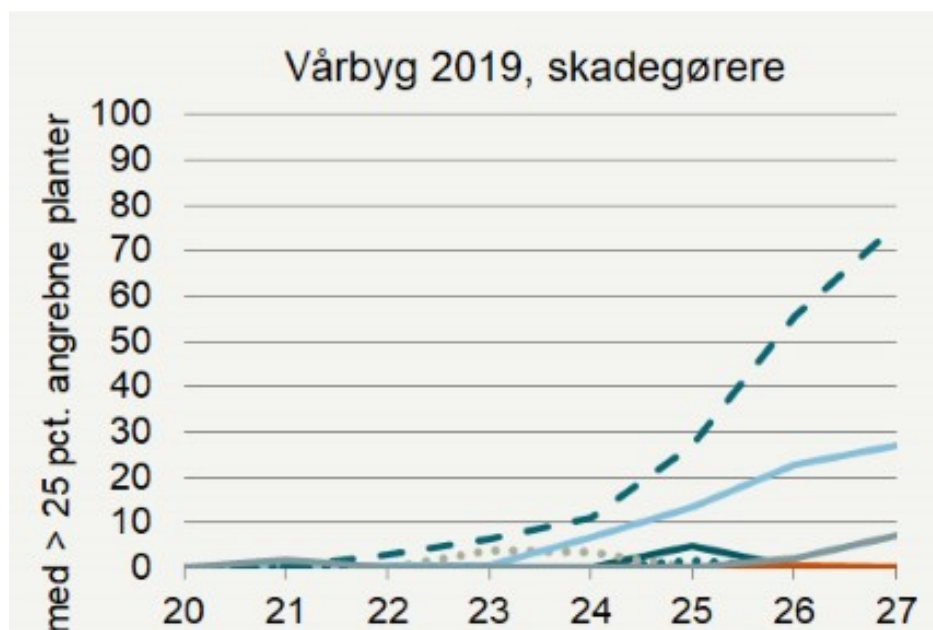
De fundne angreb er blevet sammenholdt med de vejledende bekæmpelsestærskler i Planteværn Online, således at der ugentligt kunne angives et bekæmpelsesbehov i de forskellige sorter.

Angreb af svampesygdomme er bedømt som procent angrebne planter. Før vækststadium 32 bedømmes på hele planten, og fra vækststadium 32 bedømmes på planternes tre øverste fuldt udviklede blade. Bedømmelsesmetoden kan medføre, at angrebsstyrken tilsyneladende "falder" omkring vækststadium 32. Fra og med vækststadium 45 bedømmes yderligere procent dækning på hvert af de to øverste blade. Disse bedømmelser er ikke vist i figurene.

Angreb af bladlus og kornbladbiller er bedømt som procent strå med bladlus/larver. Skadedyr er kun registreret i én sort pr. lokalitet. Ved kraftigere angreb på lokaliteten bliver skadedyrene bekæmpet, og der foretages herefter ikke længere bedømmelser af angreb. Dette kan føre til en undervurdering af skadedyrsangrebene.

RESULTATER I VÅRBYG

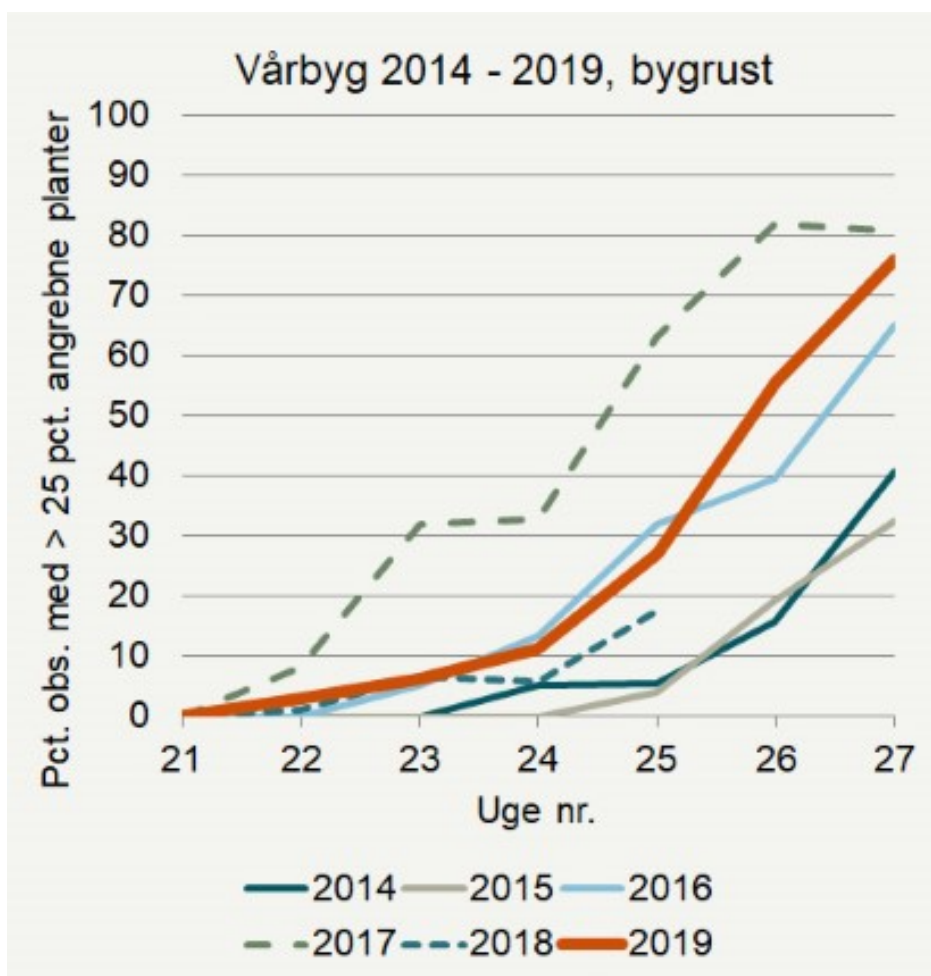
I figur 1 ses angrebsudviklingen af skadegørere i vårbyg i 2019. Det fremgår, at bygrust og dernæst bygbladplet var mest udbredt.

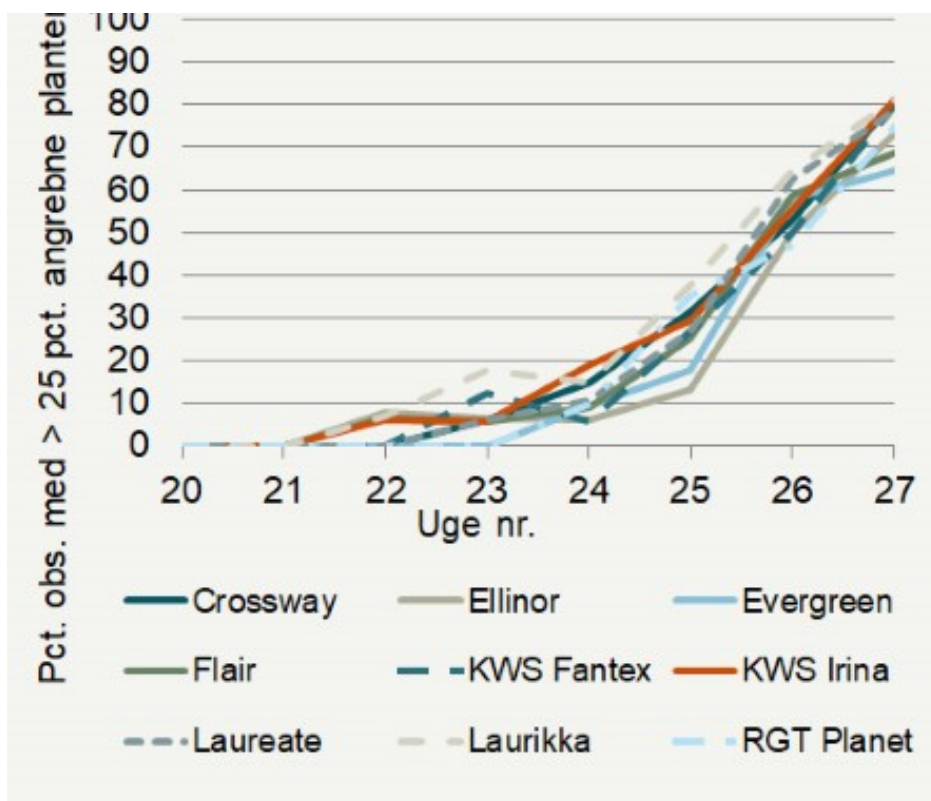
Figur 1. Udviklingen af skadegørere i vårbyg i registreringsnettet 2019. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Angrebene af **bygrust** var ret kraftige. I figur 2 er udviklingen af bygrust i 2019 sammenlignet med tidligere år. Af figur 3 fremgår, at der ikke var store sortsforskelle i angrebsgraden af bygrust.

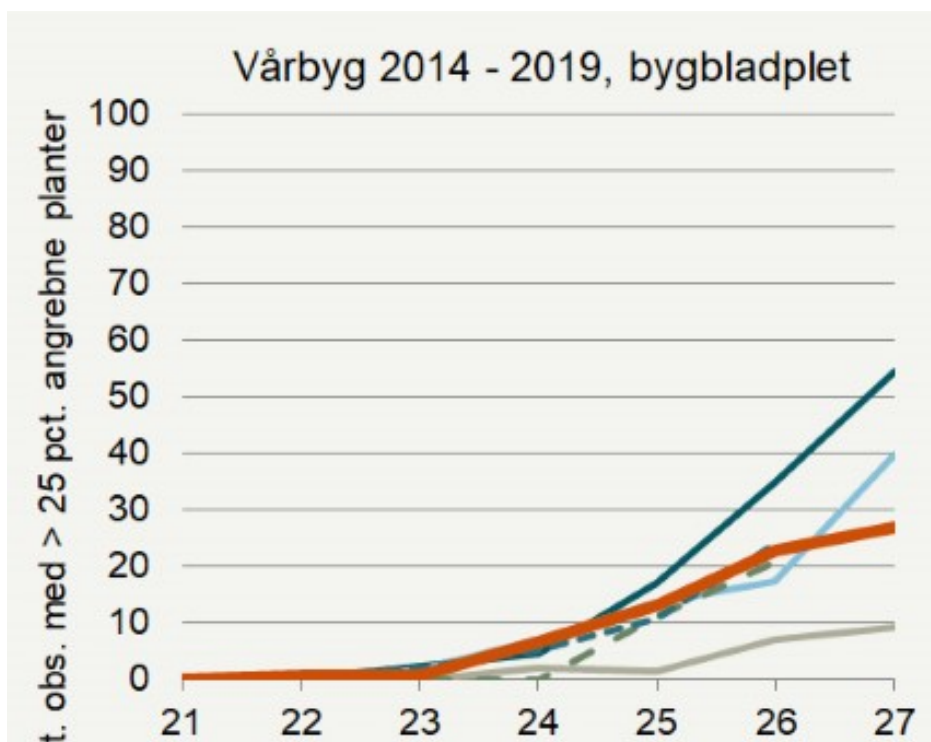
Figur 2. Udviklingen af bygrust i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

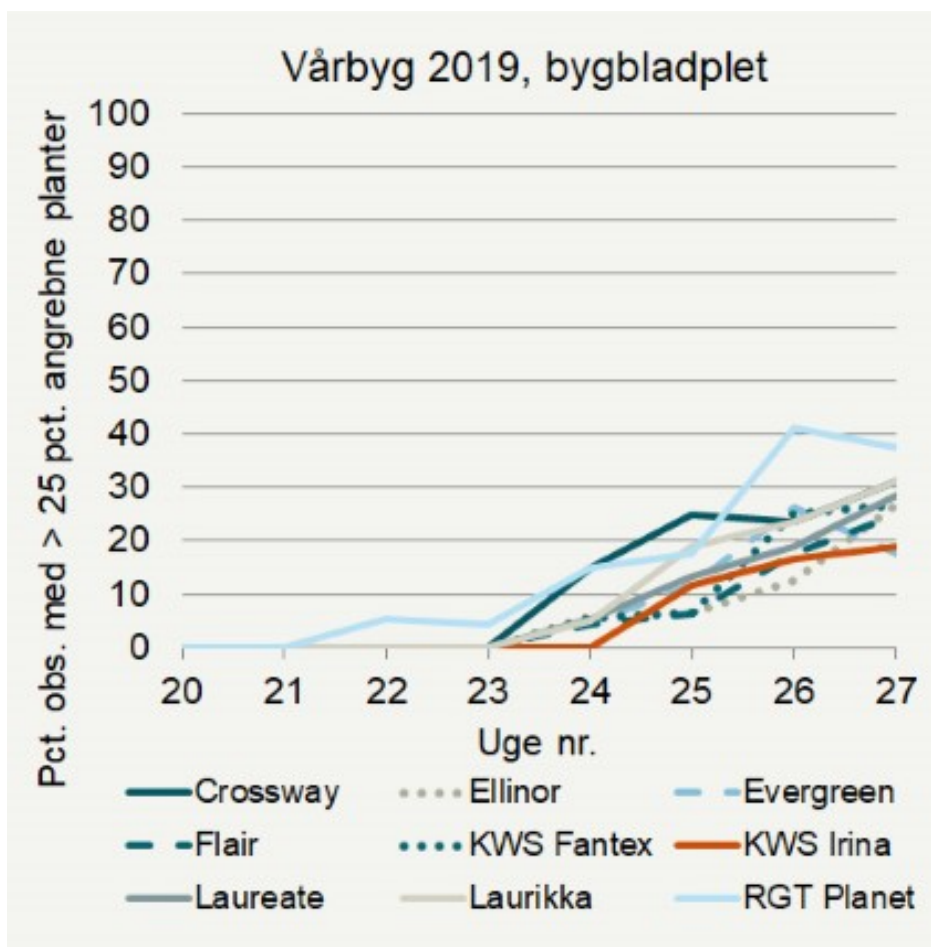
Figur 3. Udviklingen af bygrust i forskellige sorter i registreringsnettet 2019. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Angrebene af **bygbladplet** var moderate til kraftige og mest forekom i RGT Planet, Crossway og Laurikka. Se figur 4-5.

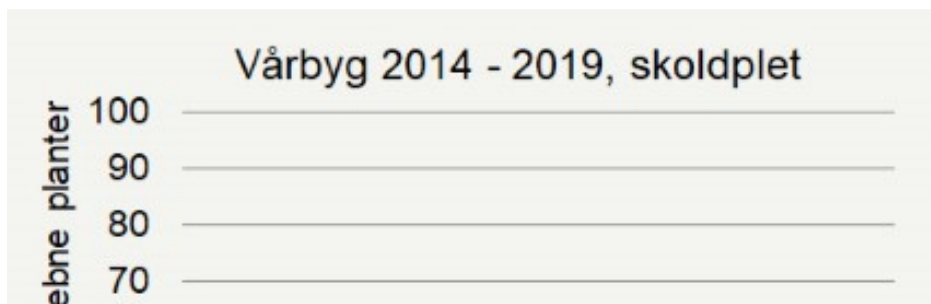

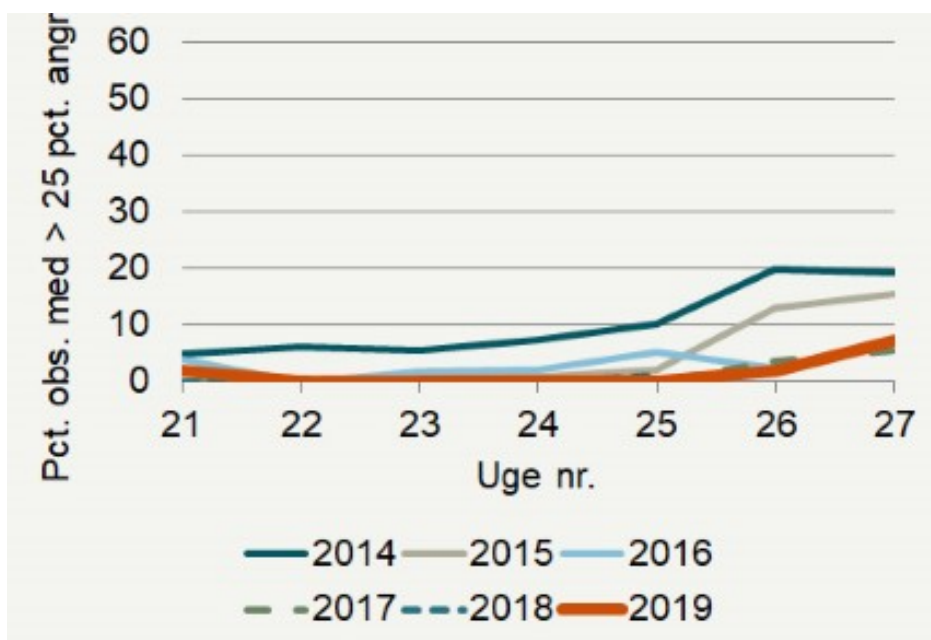
Figur 4. Udviklingen af bygbladplet i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Figur 5. Udviklingen af bygbladplet i forskellige sorter i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

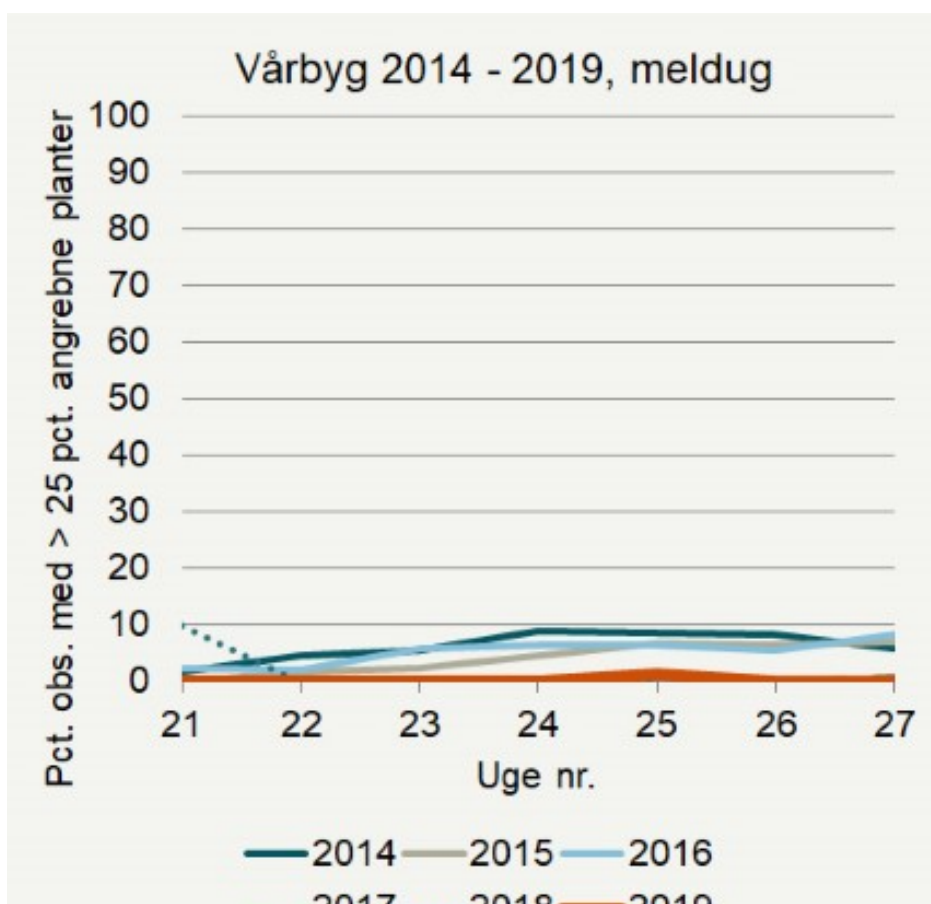
Angrebene af **skoldplet** var svage. Se figur 6.

Figur 6. Udviklingen af skoldplet i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Angrebene af **meldug** var svage, hvilket skyldes, at næsten alle sorter i registreringsnettet har den effektive såkaldte mlo-resistens mod meldug. Se figur 7.

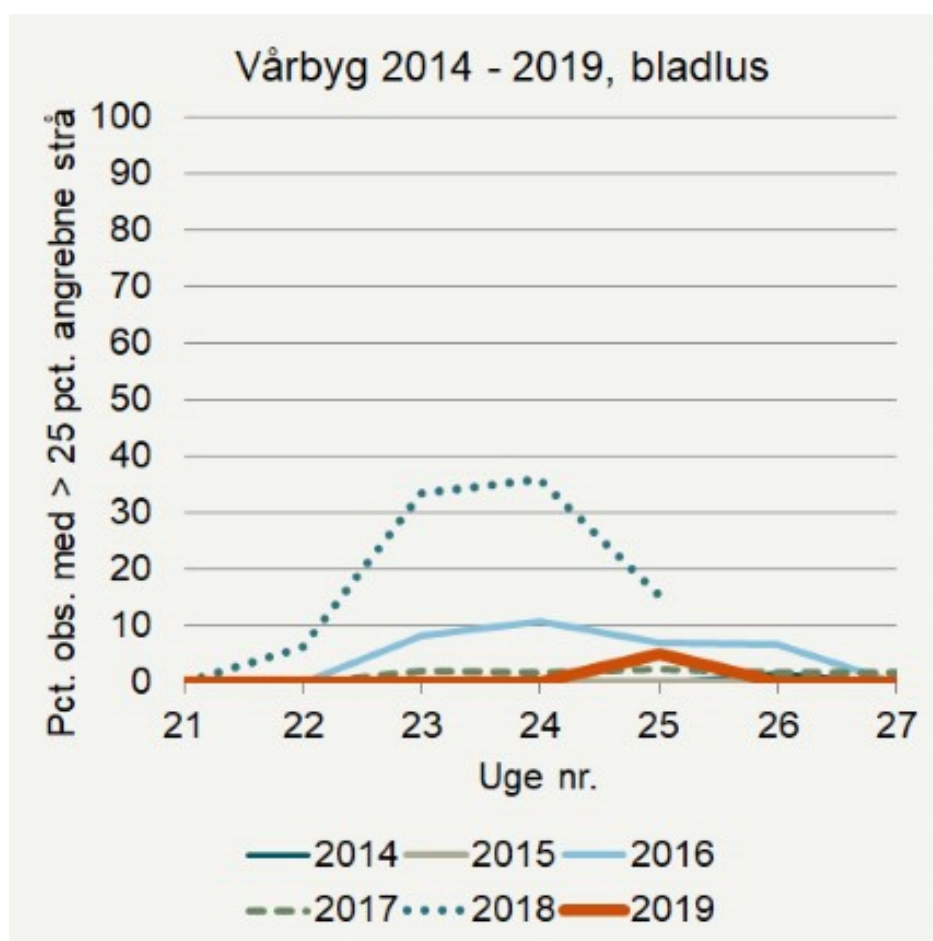
— 2017 ··· 2018 — 2019

Figur 7. Udviklingen af meldug i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

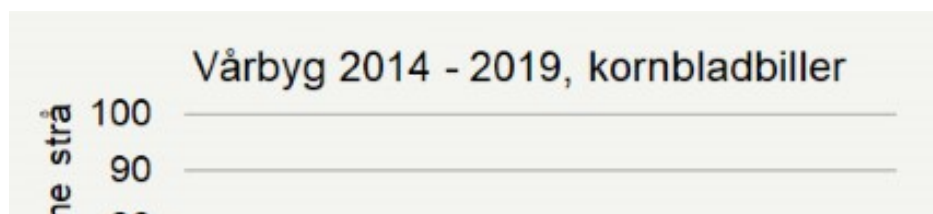
Angrebene af **Ramularia** var kun mindre udbredte og kom sent.

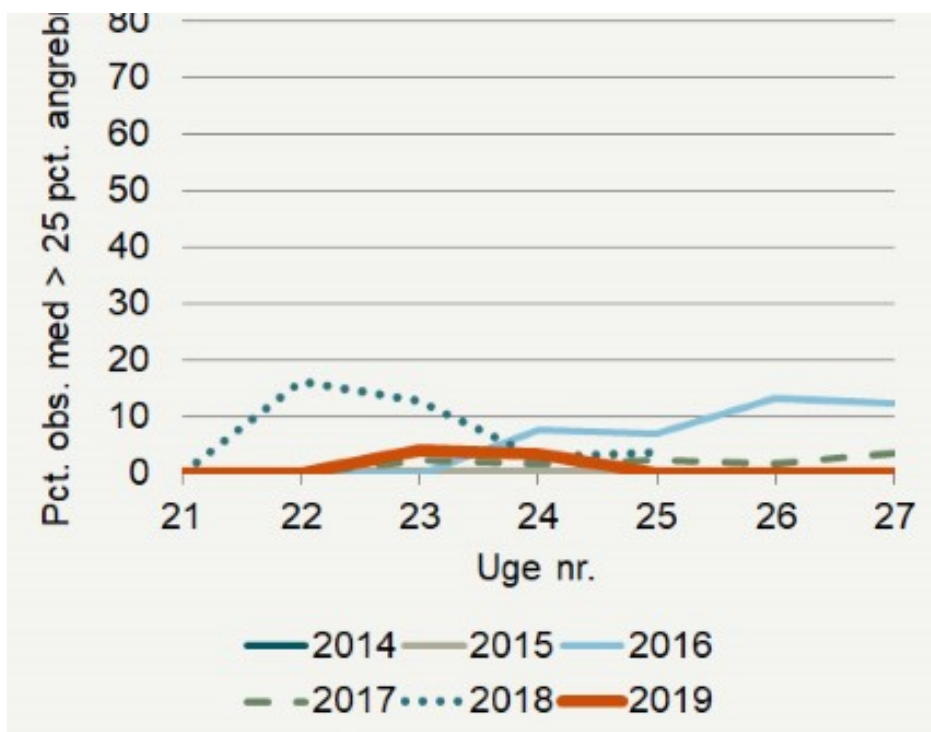
Angrebene af **bladlus** var svage. Se figur 8. Der optrådte usædvanlig mange mariehøns og svirrefluer i 2019, så det kan måske have spillet en rolle for bladlusbestanden.

Kornbladbiller optrådte fra slutningen af april med usædvanlig kraftige angreb i mange marker. Larveangrebene blev senere moderate til kraftige. Se figur 9. Ved bedømmelse af procent angrebne strå medtælles kun planter med larver. Mange æg må derfor være blevet skyllet af bladene, da angrebene ikke blev kraftige i alle marker med æglægning.

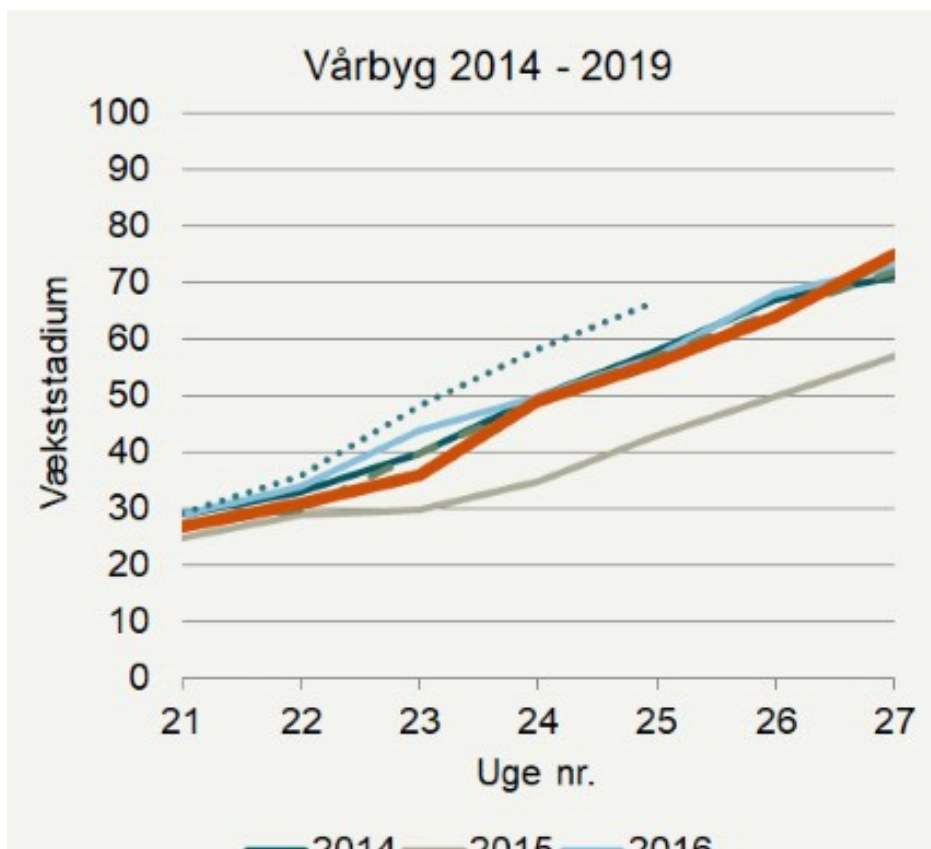
Figur 8. Udviklingen af bladlus i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne strå er angivet.

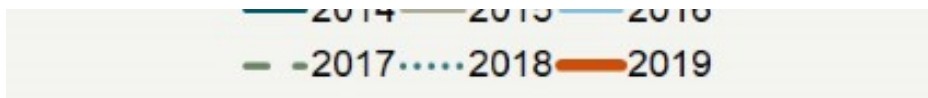

Figur 9. Udviklingen af kornbladbiller i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne strå er angivet.

I figur 10 er vårbyggens **udviklingstrin** i 2019 sammenlignet med tidligere år.

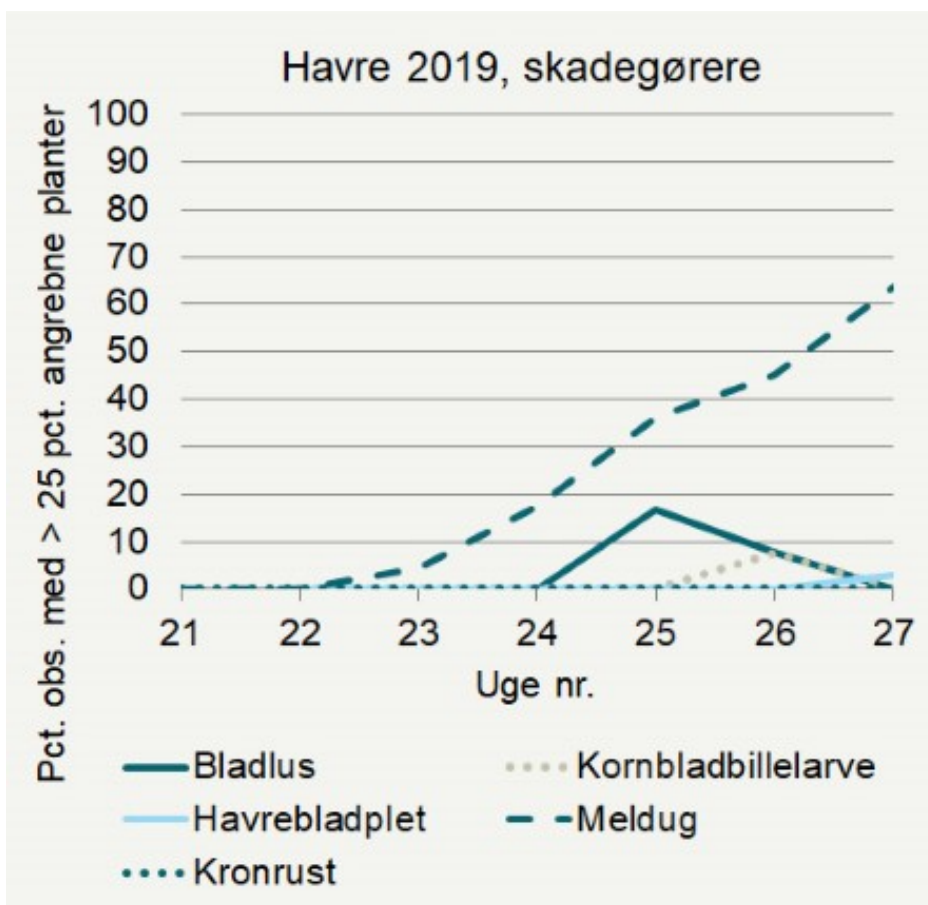

Figur 10. Udviklingen i vækststadier i de seneste seks år i registreringsnettet.

RESULTATER I HAVRE

I havre var meldug mest udbredt. Se figur 11.

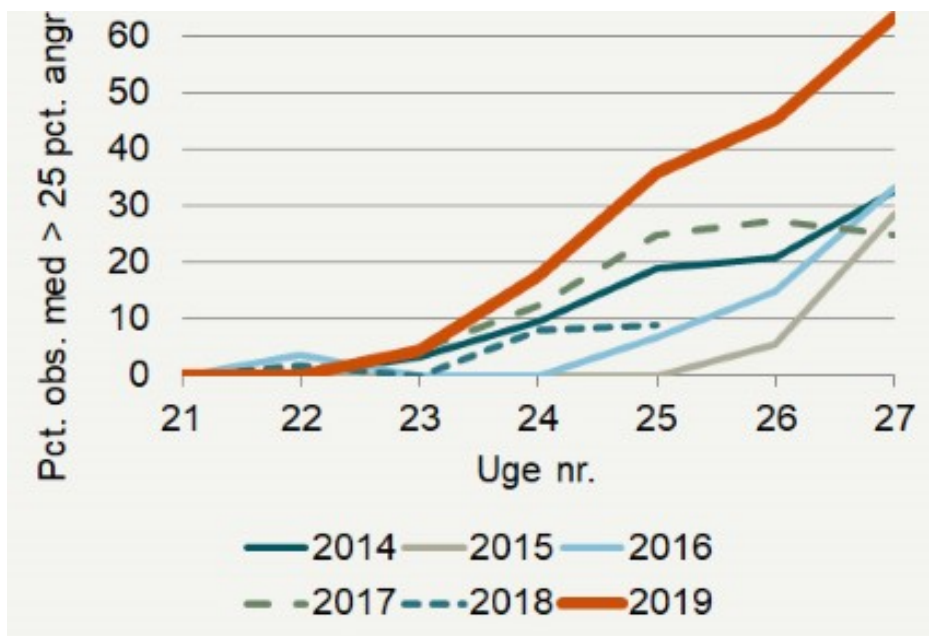

Figur 11. Udviklingen af skadegørere i registreringsnettet 2019.

Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Meldugangrebene var moderate til kraftige. Mindst forekom i Delfin. I figur 12 er angrebene af meldug i 2019 sammenlignet med tidligere år.

Figur 12. Udviklingen af meldug i de seneste seks år i registreringsnettet. Pct. observationer med over 25 pct. angrebne planter er angivet.

Angrebene af **havrebladplet** var svage.

Angrebene af **bladlus** var overvejende svage. Der optrådte usædvanlig mange mariehøns og svirrefluer i 2019, så det kan måske have spillet en rolle for bladlusbestanden.

Kornbladbiller optrådte fra slutningen af april med usædvanlig kraftige angreb i mange marker. Larveangrebene blev senere moderate til kraftige. Ved bedømmelse af procent angrebne strå medtælles kun planter med larver. Mange æg må derfor være blevet skyllet af bladene, da angrebene ikke blev kraftige i alle marker med æglægning.

Det er muligt at downloade alle [baggrundstal og figurer](#) i et Excel regneark.